

КОНСАЛТИНГОВІ ПОСЛУГИ В МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

Ніфатова О.М. к.е.н., доцент, Карпенко І. магістр

Київський національний університет технологій та дизайну

Анотація. В статті розглянуто сучасні підходи до формування механізму управління економічною безпекою бізнесу, реалізація якого дозволить сформувати стратегію вирішення задач впровадженням сучасних методів та технологій управління за допомогою залучення консалтингових структур.

Ключові слова. Управління економічною безпекою, фінансова безпека, консалтингові послуги, механізму управління економічною безпекою бізнесу на основі консалтингових послуг .

КОНСАЛТИНГОВЫЕ УСЛУГИ В МЕХАНИЗМЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ БИЗНЕСА

Нифатова Е.М. к.э.н., доцент, Карпенко И. магистр

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Аннотация. В статье рассмотрены современные подходы к формированию механизма управления экономической безопасностью бизнеса, реализация которого позволит сформировать стратегию решения задач внедрением современных методов и технологий управления с помощью привлечения консалтинговых структур.

Ключевые слова. Управление экономической безопасностью, финансовая безопасность, консалтинговые услуги, механизма управления экономической безопасностью бизнеса на основе консалтинговых услуг.

CONSULTING SERVICES IN THE MECHANISM OF BUSINESS ECONOMIC SECURITY

Nifatova O., Karpenko I.

Kyiv National University of Technology and Design

Abstract. In the article the modern approaches to the formation of economic security of business management mechanism, the implementation of which will form a strategy to address the problems of the introduction of modern management methods and technologies through attraction of consulting structures.

Keywords. Management of economic security, financial security, consulting services, business management mechanism of economic security on the basis of consulting services.

Постановка проблеми. Тривала економічна криза спричинила багато непередбачених небезпек і загроз, які з'являються в нашій країні і в ще не зміцнілому бізнесі. Крім того, на розвиток підприємництва впливають і такі фактори, як нестабільна політична і соціально-економічна ситуація в країні, міжнаціональні, територіальні конфлікти, недосконалість комерційного законодавства, криміналізація суспільства, шахрайство, корупція та ін. Усе це різко загострило проблему забезпечення економічної безпеки підприємства і тому виникає необхідність в допомозі консалтингових компаній

Консалтинговий бізнес визначається як продаж специфічного товару – консультаційної послуги, яка має інформаційну природу. Основною функцією консалтингу є забезпечення стабільності у підприємницькій діяльності, її збереження у складній економічній ситуації і подальший розвиток. На думку західних фахівців, він став ідейним лідером управлінських інновацій, який забезпечує постійний потік новітніх

пропозицій, спрямований на підвищення рентабельності і забезпечення економічної безпеки підприємств і держави в цілому.

Консалтингові послуги мають надзвичайно широкий спектр, але найперше він формується під впливом попиту споживчих потреб. До основних видів консалтингових послуг належать: управлінський консалтинг; фінансовий консалтинг; ІТ-консалтинг; маркетинговий консалтинг; інвестиційний консалтинг; логістичний консалтинг; консалтинг економічної безпеки.

Розглянувши найбільш затребувані види консалтингу, пропонується ввести нову класифікаційну ознаку: науково-технічний консалтинг, який вирішував би проблеми інвестиційної, інтелектуальної та економічної безпеки. Завданнями науково-технічного консалтингу визначимо надання інформаційних послуг з метою: оптимізації діяльності підприємств; модернізації виробничо-технологічної бази підприємств; сприяння створенню і розвитку вітчизняного ринку технологій; підвищення інвестиційної привабливості інноваційних підприємств; зменшення транзакційних витрат підприємств у процесі патентування і укладання ліцензійних угод.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема управління фінансово-економічною безпекою підприємства найбільш повно розкривається в роботах таких вчених, як О.І. Барановський[1], І.А. Бланк[2]. Теоретичні аспекти економічної безпеки досліджувалися багатьма вченими, серед яких: В.Л.Ортинський, І.С. Керницький[3]. Сутність та складові системи економічної безпеки підприємства досліджувалися такими фахівцями, як Н.В. Ващенко та Л.І. Донець [4]. Дослідженням формування організаційно-економічного механізму управління фінансовою безпекою підприємства займалась А.М. Вергун[7]. Дослідження проблем консалтингових послуг знайшли своє відображення в роботах українських вчених та зарубіжних: К. Макхема, Р. Метцгера, В. Верби[6]. Дослідженням консалтингових послуг у системі економічної безпеки держави займався З. Б. Филипець [7].

Мета дослідження. Запропонувати механізм надання консалтингових послуг для забезпечення економічної безпеки бізнесу.

Викладення основного матеріалу. На сьогоднішній день головною проблемою в методології формування механізму управління економічною безпекою підприємства є не стільки відсутність теоретичної бази, скільки недостатній ступінь її систематизації, відсутність чіткої і логічної системи, яка б могла поєднати напрацювання у даному питанні.

Економічна безпека підприємства – це стан захищеності діяльності підприємства, який досягається у результаті комплексу складових елементів суб'єкту господарювання (фінансових, правових, капіталу, технологій, кадрів, соціально-психологічних та інших), які забезпечують здійснення найбільш ефективного використання ресурсів, стабільного функціонування підприємства, досягнення поставленої мети, подолання різного роду загроз та швидкої адаптації до умов середовища, що змінюються .

Процес управління економічною безпекою підприємства представляє собою комплекс взаємопов'язаних операцій, спрямованих на досягнення підприємством стану економічної безпеки, тобто такого стану, в якому ймовірність негативних змін під впливом середовища є прийнятною. Відповідно до наведеного визначення управлінського процесу, можна зробити висновок про наявність трьох обов'язкових його елементів, а саме проблеми, рішення та особи, яка це рішення приймає. Проблемою, з

точки зору управління, є наявність невідповідності між бажаним станом об'єкта управління, з точки зору його відповідності поточним вимогам, та його фактичним станом.

Центральне місце у системі економічної безпеки підприємства (рис. 1) належить її фінансовій складовій, яка виражає мету та узагальнює результати його господарської діяльності.

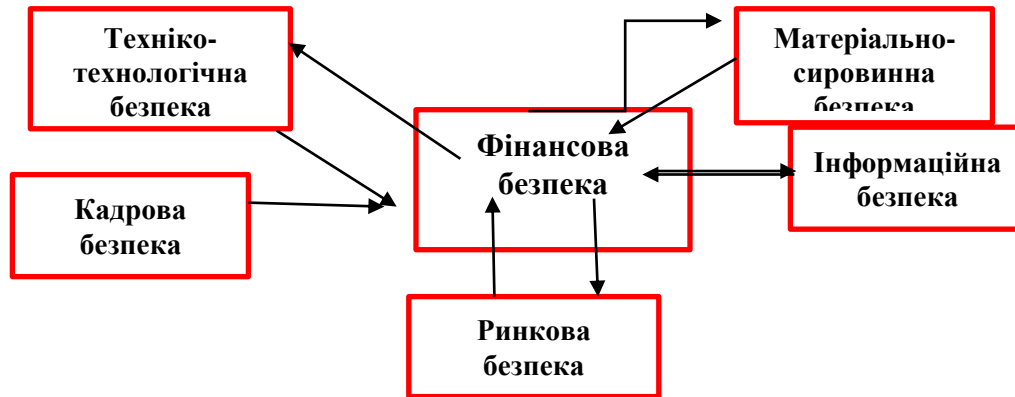

Рис. 1. Місце фінансової безпеки підприємства у системі його економічної безпеки

Сутність категорії «фінансова безпека підприємства» можна трактувати з різних позицій:

1) ступінь захищеності фінансових інтересів підприємства на усіх рівнях фінансових відносин;

2) стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової, інвестиційної, митно-тарифної і фондової систем, які характеризуються збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю попередити зовнішню фінансову експансію, забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи і економічне зростання;

3) створення таких умов функціонування підприємства при яких зведено до мінімуму можливість зловживання фінансово-економічними та інформаційними ресурсами підприємства.

Головною метою забезпечення економічної безпеки підприємства можна вважати досягнення максимальної стабільності його функціонування та створення умов для подальшого фінансово-економічного розвитку шляхом попередження внутрішніх і зовнішніх загроз.

Забезпечення фінансово-економічної безпеки в мінливому бізнес-середовищі є дуже складним завданням. На сьогодні не залежно від виду діяльності для вітчизняних підприємств необхідною умовою виступає забезпечення фінансово-економічної безпеки – це запорука стабільного розвитку підприємства, фундамент його подальшого процвітання.

Для успішного вирішення завдання щодо забезпечення безпеки підприємства, необхідно мати чітке уявлення про сутність самого підприємства, про його основні загрози та можливості, середовище функціонування, а також побудувати алгоритм дії керуючого суб'єкту, який забезпечуватиме прийняття відповідних рішень, що не

дозволять довести підприємство до критичного стану чи можливо навіть втратити економічну незалежність.

При цьому, основним інструментом для досягнення певного рівня фінансово-економічної безпеки є управлінська діяльність. Економічну безпеку підприємства можна розглядати як практичне використання таких принципів сучасного менеджменту, як своєчасна реакція на зміни в зовнішньому середовищі, чітке уявлення про те, що має собою представляти дане підприємство, а також одного з основних положень сучасної теорії управління – ситуаційного підходу до управління, який вказує на об'єктивність швидкої та адекватної реакції, яка забезпечить адаптацію підприємства до умов його існування. Одним з найбільш значущих елементів системи безпеки підприємства є механізм її забезпечення, який являє собою сукупність законодавчих актів, правових норм, мотивів та стимулів, методів, заходів, сил та засобів, за допомогою яких забезпечується досягнення цілей безпеки та вирішення поставлених задач.

Економічна безпека підприємства – це наявність конкурентних переваг, обумовлених відповідністю матеріального, фінансового, кадрового, техніко-технологічного потенціалів і організаційної структури підприємства його стратегічним цілям і завданням. Виходячи з даного визначення, варто виділити основні функціональні блоки системи економічної безпеки підприємства, що забезпечують максимальну відповідність менеджменту підприємства та його ресурсного потенціалу: майно підприємства; фінанси підприємства; кадри підприємства; технології; інновації; інформаційне середовище підприємства і організаційна структура підприємства. Дана структура функціональних складових відповідає структурі механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства і використовується для вирішення актуальних проблем за допомогою сфери консалтингових послуг.

Все більш актуальним стає вирішення задач впровадженням сучасних методів та технологій управління за допомогою залучення консалтингових структур. У сучасній ринковій економіці консультаційні послуги давно є найважливішим елементом, що підтримує функціонування її інфраструктури. При цьому в умовах інформатизації та інтернаціоналізації виробництва, попит на консультаційні послуги постійно збільшується, зростає їх питома вага в загальному обсязі реалізації послуг.

Головна мета консалтингу полягає в розробці комплексу заходів, спрямованих на поліпшення якості керівництва і підвищення ефективності роботи як підприємства в цілому, так і кожного із співробітників. Діагностика стану підприємства є вихідною точкою в процесі управлінського консультування як при розробці будь-якого інвестиційного проекту, так і будь-яких інших змін, що плануються на підприємстві. Даний вид послуг поряд з такими послугами як: стратегічне планування, реструктуризація, розробка управлінських рішень, управління організаційними змінами та інноваційний консалтинг мають відносно постійний попит як в Україні, так і за кордоном.

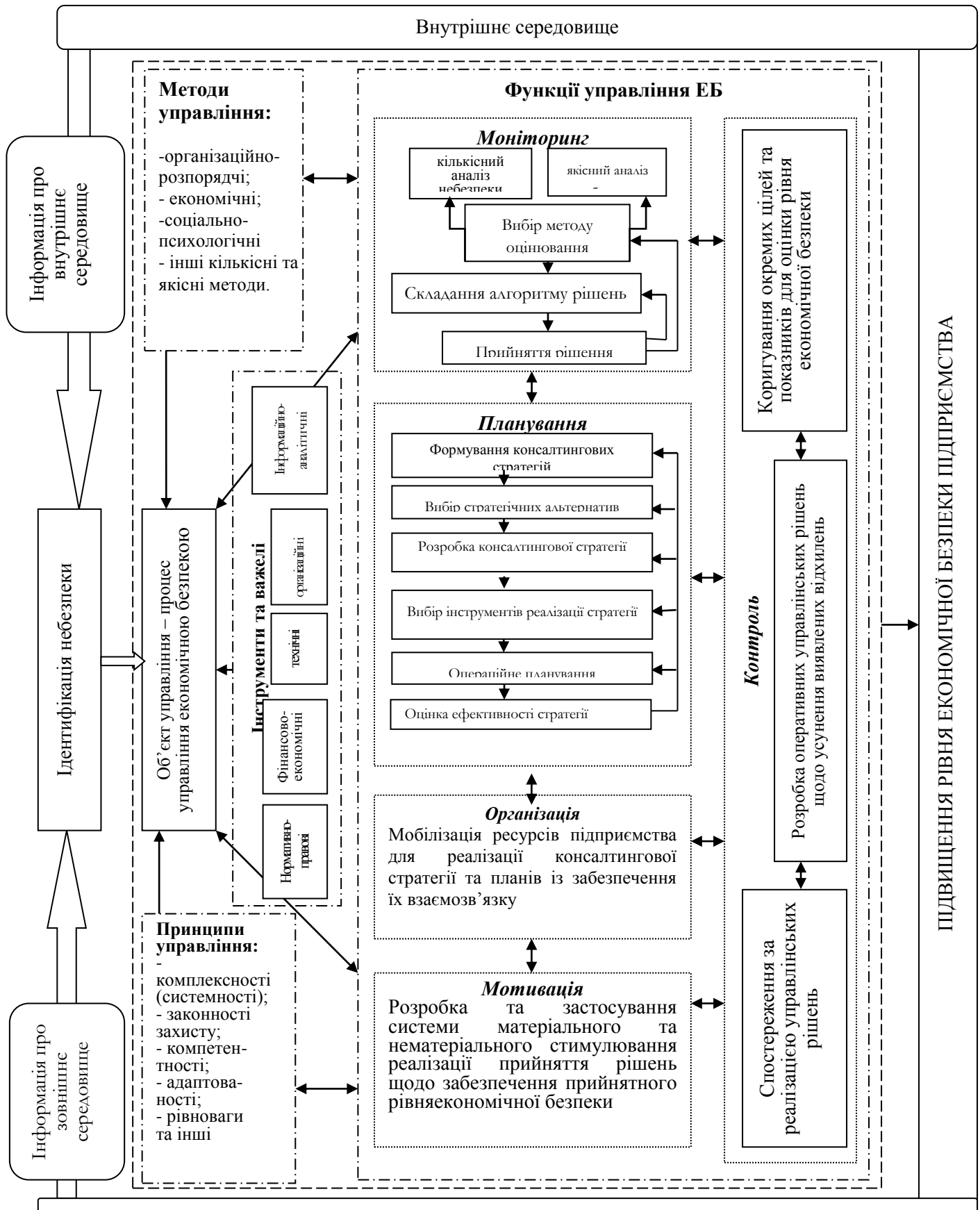

Рис. 2. Удосконалення механізму управління економічною безпекою бізнесу на основі консалтингових послуг

Підприємства обирають собі консультантів під відповідну проблему і, якщо вважають це за доцільне, працюють з різних питань з різними консультантами. Процес успішного функціонування і економічного розвитку підприємств багато в чому залежить від вдосконалення їх діяльності в галузі забезпечення фінансово-економічної безпеки і все актуальніше постає питання про необхідність професійного підходу і зважених рішень в механізмі забезпечення фінансово-економічної безпеки бізнесу. Це актуалізує проблему формування спектра консалтингових послуг у цій сфері та використання управлінського консалтингу в цілях забезпечення економічної безпеки бізнесу. Для більш повного розуміння дії консалтингових послуг в економічній безпеці, було розроблено механізм управління економічною безпекою підприємства на основі консалтингових послуг (рис. 2).

Клієнтами консультантів є власники або менеджери приватних підприємств, керівники державних підприємств або відповідних відомств, центральні і місцеві органи влади, а також керівники територіальних утворень. Підвищення кваліфікації керівного складу підприємств і уявлення про весь комплекс послуг консалтингових компаній дозволяє менеджерам перейти від постановки приватних проблем (оптимізація податків, тренінг для персоналу і т. д.) до більш системного вирішення підвищення ефективності підприємства (оцінка підприємства; переклад фінансової звітності на міжнародні стандарти; оптимізація фінансових потоків, включаючи оптимізацію оподаткування; системна інтеграція; вихід в «нову економіку» і т. д.).

Висновки. Запропонований механізм ґрунтується на визначенні принципів, методів та інструментів досягнення кінцевої цілі діяльності підприємства – забезпечення економічної безпеки в довгостроковій перспективі, як основи його стійкого розвитку. Формалізація механізму управління економічною безпекою на промислових підприємствах передбачає визначення напрямів взаємодії основних елементів та характеристику їх основних управлінських функцій. Доведено, що реалізація механізму потребує врахування інформації про стан зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, яка генерується системою моніторингу. Це дозволило комплексно підійти до розв'язання проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства за допомогою консалтингових послуг.

Отже, все більше доцільним становиться пошук якомога ефективніших управлінських рішень щодо забезпечення економічної безпеки підприємства з урахуванням нових загроз. Побудувавши механізм, було зрозуміло, що економічна безпека буде під контролем на основі вдосконалення консалтингових послуг. Своєчасна допомога з боку сучасних експертів-консультантів істотно знижує можливість опинитися в загрозливих ситуаціях, а отже і сприяє безпечному розвитку та процвітанню організації.

Література: 1. Барановський О. І. Фінансова безпека : монографія / О. І. Барановський; Ін-т екон. прогнозування. – К. : Фенікс, 2009. – 338 с. 2. Фінансове забезпечення розвитку підприємств [Текст] : монографія / [І. О. Бланк та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Бланка ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К. : КНТЕУ, 2011. - 343 с. 3. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / В.Л.Ортинський, І.С. Керницький. - К.: Правова єдність. - 2009. - 544 с. 4. Донець Л.І., Ващенко Н.В. Економічна безпека підприємства : Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. - 240 с. 5. Вергун А. М. Формування організаційно-

економічного механізму управління фінансовою безпекою підприємства / А. М. Вергун // Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції. – 2015. – № 17 (6). – С. 61-66. 6. Верба В.А. Консалтингова підтримка розвитку українських підприємств / Верба В.А. // Вісник Хмельницького національного університету. Серія Економічні науки 2009, вип. 4, том 2, с. 55-59. 7. Филипець З. Б. Консалтингові послуги у системі економічної безпеки держави / З. Б. Филипець // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2014. – № 1. – С. 270-276.

ІНФОРМАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В РОЗРОБЦІ БІЗНЕС-ПЛАНУ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Лісун Я.В. к.е.н., доц., Пупков І. магістр

Київський національний університет технологій та дизайну

Анотація. Проаналізовано сутність та складові проекту, місце бізнес-плану в обґрунтуванні та реалізації проекту. Розглянуто інноваційну складову проекту. Запропоновано графічне подання інформаційного забезпечення та моделювання в розробці бізнес-плану інноваційного проекту.

Ключові слова: інновація, проект, бізнес-план, інвестиції, інформаційно-аналітичне забезпечення.

ИНФОРМАЦИОННОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ В РАЗРАБОТКЕ БИЗНЕС- ПЛАНА ИННОВАЦИОННОГО ПРОЕКТА

Лісун Я.В. к.э.н., доц., Пупков И. магистр

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Аннотация. Проанализированы сущность и составляющие проекта, место бизнес-плана в обосновании и реализации проекта. Рассмотрена инновационная составляющая проекта. Предложено графическое представление информационного обеспечения и моделирования в разработке бизнес-плана инновационного проекта.

Ключевые слова: инновация, проект, бизнес-план, инвестиции, информационно-аналитическое обеспечение.

INFORMATION MODELING IN DEVELOPING BUSINESS PLAN OF INNOVATION PROJECT

Lisun Y., Pupkov I.

Kyiv National University of Technology and Design

Annotation. The article is devoted to analyze the essence and elements of the project, place business plan in project management. It is considered the innovative part of the project. The article is proposed representation of information provision and modeling in business plan developing of innovation project.

Keywords: innovation, project, business plan, investment information and analytical support.

Постановка проблеми. Зміна бізнес-середовища останніх десятиліть свідчить, що конкурентоспроможність та потенціал розвитку підприємств, успішність позиціонування товарів на вітчизняному та іноземних ринках суттєво залежать від інноваційності застосовуваних технологій, сировини, матеріалів і готової продукції. Зважаючи на ризикованість інноваційних проектів та їх витратну складову, підвищуються вимоги інвесторів і організаторів реалізації інноваційних проектів до рівня інформаційного